

DEN NORSKE
VETERINÆRFORENING

Org. nr. 966251808

Postadresse:
Pb. 6781 St. Olavs plass
0130 Oslo

Besøksadresse:
Keysers gt. 5
0165 Oslo

22 99 46 00
dnev@vetnett.no
www.vetnett.no
[33./22/0.590/MM](https://www.vetnett.no/33/22/0.590/MM)
Oslo 23.aug. 2022

Myndighetenes håndtering av koronapandemien -koronakommisjonens rapport del 2- Høringssvar fra Veterinærforeningen.

Veterinærforeningen ønsker innledningsvis å påpeke at våre medlemmer har en viktig rolle i den nasjonale beredskapen mot matbåren smitte, smittsomme sykdommer hos dyr og mot sykdommer som smitter mellom dyr og mennesker, såkalte zoonoser.

Veterinærforeningen organiserer majoriteten av norske veterinærer og våre medlemmer jobber med dyrehelse, dyrevelferd, trygg mat og folkehelse- det som kalles én helse.

Vi konstaterer at heller ikke denne rapporten tar opp noen aspekter knyttet til hold av dyr og dyrs rolle i folks liv under en pandemi.

Mye av det vi påpekte i f b m koronakommisjonens første rapport kan derfor gjentas fra vår side. [Lenke til dokument.](#)

Vi vil i dette svaret kommentere direkte på de avsluttende anbefalingene i Del 2-rapporten.

På side 457:

«Styring og organisering:

For å styrke evnen til helhetlig koordinering i en krise bør ansvaret til de ulike direktoratene og utvalgene bli gjennomgått. Gjennomgangen bør avklare rollen, ansvaret, myndigheten og rapporteringen til hver enkelt aktør i en krise. Spesielt bør DSBs rolle og ansvar i krisehåndteringen bli klargjort.

*– Kommunene har ansvar for å håndtere kriser lokalt. Ved framtidige pandemier eller andre kriser som krever lokal håndtering, må nasjonale myndigheter i større grad involvere kommunene i beslutningsprosessene.
– Nasjonale beslutninger som har betydning for kommunene, må bli kommunisert tydelig og så tidlig som mulig til kommunene.»*

Veterinærforeningen støtter dette. Hver enkelt sektor (under de ulike departementene) planlegger i dag sin egen beredskap. Det er ingen sektorovergripende myndighet som sørger for beredskapssamhandling på departementsnivå. Nederst i forvaltningspyramiden står den enkelte kommune som i sitt beredskapsarbeid har støttet seg til DSB's mal for kontinuitetsplanlegging. De 14 områdene i denne planen ble i løpet av 2020 utvidet med 6 områder. Fremdeles mangler et viktig område som dyrevelferd. Dagens Kontinuitetsplan kommer også til kort med at en grunnleggende forutsetning var å planlegge for hovedsakelig 7 dager og maksimalt 14 dagers «krisetilstand».

Kommunene må settes i stand til å følge opp nasjonale planer for beredskap og beslutninger som fattes i krisesituasjoner. Behovene varierer lokalt og vi kan ikke legge opp til en «one size fits all» for forvaltningen på kommunalt nivå.

DEN NORSKE
VETERINÆRFORENING

Én helse-tankegangen må styrkes

På side 457 står det: *«Kommunelegefunksjonen bør styrkes i mange kommuner. Viktige virkemidler vil være en tilstrekkelig høy stillingsprosent, stedfortrederordning, etablerte fagmiljøer, en tydeligere og mer synlig rolle og arbeidsvilkår som gir kommunelegene godtgjørelse for ekstraarbeid. Nasjonale myndigheter bør støtte opp om dette, blant annet ved å gi veiledning om hvilke arbeidsoppgaver kommunelegen kan benyttes til, og bruken av interkommunale samarbeidsordninger.»*

Veterinærforeningen mener at samarbeidet mellom forvaltningsinstitusjonene og forvaltningsstøtteinstitusjonene innen human og veterinærsektor bør styrkes og utvides på alle nivåer fra departementer til de enkelte kommuner. Denne pandemien ble heldigvis ikke komplisert av levende dyrs rolle i smitteoverføring utover mink. Vi mener at Landbruks- og matdepartementet samt Mattilsynet må trekkes inn i dette planleggingsarbeidet og at Veterinærinstituttets rolle må koordineres bedre med FHI samt at statsforvalterne må ta med lokale veterinærer i sin veiledning knyttet til kommunenes beredskapsarbeid. Et godt eksempel på samhandling om et felles prosjekt er arbeidet med å bekjempe MRSA i svinebesetninger. Her har LMD og Mattilsynet det utøvende ansvaret selv om formålet er bedret folkehelse.

Kommunene har i henhold til dyrehelsepersonellovens § 3 a ansvar for å sørge for tilstrekkelig tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell, samt å organisere klinisk veterinæravakt utenom ordinær arbeidstid. Det bør realitetsbehandles om kommunelegefunksjonen skal utvides med en kommuneveterinær-funksjon for å ha tilstrekkelig beredskap overfor én helse-utfordringer. Mattilsynet har ikke lenger veterinærer plassert lokalt i kommunene og lokal kjennskap til dyrepopulasjoner, demografi og geografi er verdifullt og nødvendig i epidemiologisk arbeid.

Dyrevelferd

Temaet dyrevelferd har heller ikke i kommisjonens andre rapport blitt vurdert. Likeså er ikke dyrehold eller landbruk tatt opp. Det er 1,2 millioner kjæledyr i Norge og dyrevelferd for både disse og for de matproduserende dyrene må inn i samfunnets beredskapsplaner for håndtering av fremtidige kriser.

På side 456 står det:

«Myndighetene må iverksette tiltak for å redusere sårbarhetene ved risikoer som er identifisert. Dette forutsetter at myndighetene prioriterer beredskapsarbeid.

– Myndighetene må rette større oppmerksomhet mot sårbarheter ved Norges internasjonale forsyningslinjer. Globaliseringen de siste tiårene har gjort disse sårbarhetene relevante for mange typer kriser, inkludert en pandemi.

– Krisehåndteringstiltak vil i seg selv ha samfunnsmessige konsekvenser i langvarige kriser.

DEN NORSKE
VETERINÆRFORENING

Det vil derfor være viktig å ha en gjennomtenkt strategi for å identifisere slike konsekvenser, slik at aktuelle etater kan bli trukket inn i arbeidet med tiltak så fort som mulig når krisen er et faktum».

Veterinærforeningen påpeker igjen behovet for å sikre norsk husdyrproduksjon og herunder tilgang til tilstrekkelig husdyrfôr-råvarer i en krisesituasjon.

Vi vil også minne om at det finnes mye veterinær kompetanse på vaksineproduksjon og vi mener at det bør vurderes om Norge skal gjenoppta nasjonal vaksineproduksjon til human sektor.

Avsluttende kommentarer om beredskap, samhandling og øvelser

Veterinærer er vant til å øve på utbrudd av smittsomme sykdommer, også de som kan smitte fra dyr til menneske (Munn- og klauvsjuka og Rabies er nyere eksempler på dette). Nasjonale øvelser med alle relevante sektorer involvert må prioriteres også når det gjelder pandemier som hovedsakelig rammer mennesker, og **vi vil sterkt oppfordre til at neste øvelse inkluderer scenariet at hund, katt eller andre dyr som lever tett på mennesker er en smittebærer av betydning**. På denne måten ville vi fått øvd på en helt nødvendig samhandling på alle områder: Fra deling av data, laboratoriekapasitet og øvrig utstyr til håndtering av avlivede dyr, råd til befolkningen, samarbeid lokalt i kommunene mellom kommune- og fastleger og privatpraktiserende veterinærer osv.

Med vennlig hilsen

Marie Modal

Generalsekretær

Ellef Blakstad

Fagsjef